

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 23. Maia V. S. ROKU 1808.

WILNO VS. d. 23 Maia. Jego Cesar-ska Mość przymiując łaskawie przypisaną sobie Geometrią Euklidesa na Polski ięzyk wyłożoną z notami przez JP. Józefa Czecha, sławnego Ma-tematyki Professora w Akademii Krakowskiej, a teraz Dyrektora Gimnazjum Wołyńskiego i szkół do niego przyłączonych; udarować raczył Auto-ra pierścieniem brylantowym, i okazać, iak mu są miłe prace dla pożytku uczącej się młodzi kra-iowej złożone.

WILNO 9. Lubo z rozrządzenia Konstytucyi 1775 r. po wyłączeniu od licytacji publiczney kollegiów i domów rezydencyi Extinctæ Societatis w mia-stach znaczniejszych pozostałych, same tylko ka-mienice, domy, place, grunta i possessye Poie-zuickie do przedaży Kommissyi udzielney, Rozda-wniczą zwaney będąc poleconemi, w znaczniej-szey. części wyprzedane zostały, gdyby iednak i w tey mierze z omyłki lub niewiadomości przez skutek iakieykolwiek przyczyny żadna własność do funduszu edukacyjnego należąca, za czyiako-wiek nieprawą uzurpacyą zagarniona nie przepa-dała; Kommissya obowiązuie Magistraty, i wszel-kie Zwierzchności mieyskie, gdziebykolwiek ka-mienice, domy, place, ogrody, grunta Poiezuickie nie wyprzedane, proste, lub od kogożkolwiek nie-prawnie zajęte w miastach Litewskich, Białoru-skich i Mińskiej Guberniów znajdowały się, aby o takowych własnościach funduszowych przez rap-porta na piśmie do Kancellaryi Kommissyi w cza-sie wyż wyrażonym podane uwiadomiły: wzglę-dem zaś kollegiów, rezydencyi, czyli domów mie-szkalnych Poiezuickich w tychże miastach będą-cych, iakoteż wszelkich budowli i ogrodów, ex-tensyą Kollegialną i mieyscową zajmujących, aby też Magistraty dokładną informacyą w iakim teraz są stanie, na co są zajęte, obrócone, i przez ko-go mieszkanie, przez oddzielny rapport podały. Co się tycze naostatek sprzętów kościelnych, ru-chomościów wszelkich, Bibliotek i różnego nazwi-ska mobiliów, gdzieby się w takowych Kollegi-ach znajdować mogły, wyznaczenie osób dla spo-rządzenia tego wszystkiego, porządných inwenta-rzów Rektorowi Uniwersytatu polecając, Kommis-sya tey szczyłney o wszystkiém wiadomości po-trzebuie dla uformowania Tabelli Jeneralney wła-sność ogólną edukacyjną stanowiącey. 10. Kom-missya nie zapomina i o tym rodzaju własności edukacyjney, że w miastach gdzie są Kollegia Po-iezuickie, a w nich znajdowały się Apteki i Dru-karnie, te po zniesieniu Zakonu do obcego teraz przeszły zawiadywania, chcąc tedy bydy w tey mierze dostatecznie informowaną, żąda, aby ka-żdy rzeczoną własność edukacyjną posiadający w

(1)

czasie wyż przeznaczonym do Kancellaryi Kom-missyi za iey rewersem złożył dowod autenty-czny dzierżenia swojego, iako też inwentarze, w iakim stanie były takowe Apteki obięte i w ia-kim teraz znajdują się, z wyjaśnioném ruchomo-ściów i porządków Aptecznych i Drukarskich o-pisaniem, a to dla pewności z czém się na potém do funduszu edukacyjnego powrócić mają. Koń-czy Kommissya Sądowa Wileńska słowami od Kom-missyi Wołyńskiej wyrzeczonemi, iako w tymże duchu zgodnie z nią działająca, że wydaie to ob-wieszczenie do Ziomków w imie Prawa i potrze-by publiczney, niech każdy porówna niemożność urządzenia edukacyi bez funduszu, z łatwością i suranienną koniecznością iey wyjaśnienia, niech zwróciwszy oczy na dzieci własne poruszy się ich, i ich prawników interessem, a wywdzięczając się NAYŁASKAWSZEMU MONARSZE za ochronę własności, iaką względem dóbr Poiezuickich oka-zał i iakie do podniesienia edukacyi daie wspar-cia, zechce zapewne teyże Kommissyi pomagać, do dopełnienia życzeń MONARCHY i potrzeby kraiu. Kommissya to obwieszczenie ułożone i od osób Magistraturę swoją składających podpisanej do Akt wszystkich, tudzież do Szkoł i obywatel-ów przez Środki od Rządu dozwolone przesłać po-stanowiła. Działo się w Wilnie na Sessyi dnia 27 miesiąca Kwietnia 1808 roku.

Kommissya Sądowa Edukacyjna dla Litewskich, Białorokich i Mińskiej Gubernii przez Naywyż-szy JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ukaz pod dniem 21 Grudnia 1807 roku wydany, ustanowio-na, zapatrując się na komunikowane sobie od Kommissyi Edukacyjney Wołyńskiej prawidła, ia-ko do iednegoż dążąca zamiaru z niektórymi od-mianami do praw i processu Litewskiego stosow-nieysze, dla porządku w swoich czynnościach i dla stron przychodzących, następujące Ordyna-cyi swojej przepisy do wiadomości publiczney podaje.

I O składzie Kommissyi. 1. Kommissya skła-da się z pięciu osob, komplet zaś iest osób trzy: wydaie Rezolucye, pisze dekreta, odnosi się, prze-syła doniesienia, i wskazuie wykonanie stosownie do interessu, do Magistratur innych, i osob któ-re iey podlegają, lub odbierają od niey doniesie-nia. 2. Wybrani Kommissarze z zdaniem radzą-cém zasiadają, dają swoją opinią i użytymi będą do wykonania zleceń Kommissyi. 3. Zasiada tak-że Pisarz czyli Sekretarz z zdaniem informującym. 4. Osoby tego składu wykonywają przysięgę po-dług tych obowiązków iakie dopełniać mają. 5. W interessach z skarbem Monarszym, odnosi się Kommissya do izby skarbowey Wileńskiej, aby wy-

znaczyła członka dla zasiadania. Kommissya dla nieodrywania osoby z izby skarbowey od powinności które pełni, zbierze razem interessa, i o sposobności czasu ich ułatwienia doniesie. 6. Pośrednicy w punktach 18 i 23 ukazu dnia 21 Grudnia 1807 Roku wyrażeni używanemi będą przez Kommissyą do odebrania od nich wiadomości o ułożonych środkach dozwołoney ugody.

II. O podziale zatrudnień Kommissyi, i iak do niey przychodzić mają żądający rezolucyi i wyroków. 7. Interessa dzielą się na Sądowe, i Ekonomiczne, Sądowe są te, w których Dekreta zapadają, Ekonomiczne są i obrachunki z Jzbami skarbowemi, 2, obrachunki ze wszystkiemi osobami które summy Edukacyjne wzięły na procent, i z dóbr posiadanych takż opłacają procenta i o ich zaległość. 3, urządzenie według ukazu dóbr Edukacyjnych nowo Uniwersytetowi nadanych 4. odnoszenie się o potrzebne papiery 5. dozwołenie ugody i iey potwierdzenie w przypadku punktem 21 ukazu dnia 21 Grudnia 1807 roku obiętym 6. zanoszenie żądań o exekucyą wypadłego wyroku 7. odbieranie i rezolwowanie doniesień tyczących się funduszu iako też ułatwienie proźb, pism lub raportów plenipotentu Edukacyjnego. 8. wszelkie odnoszenia się lub rekwizycye do różnych Magistratur stosownie do potrzeby z ciągu interessów wynikających. Reszta później.

HELSINGFORS d. 6 Maia. Po upłynionym czasie zamierzonym przez umowę zawartą z kommandantem twierdzy Sweaborg, d. 3 Szwedzki garnizon ustąpił z Gustawswerdt, d. 4 z Stora Swarloe, dziś nakoniec z Wargoe; iak wiele w tych zamkach znalazło się broni i amunicyi, ztąd wniesć możemy, że dni 4 one zapisywano. W porcie jest flottylla złożona z 60 kilku szalup, wielu fregat, innych statków zbroynych; poddały się regimenta Królowey wdowy, Adlercrone, Jaegerhorn, iakoteż lud cały który do morskiej służby należał.

PARYZ d. 7 Maia. Przed wyjazdem do Bayonne rozkazał Napoleon zaciągnąć naprzód 2 bataliony wybrane lekkie piechoty, które do gwardyi będą wcielone, powtórę 50 batalionów ludu morskiego na osadę 50 okrętów liniowych od 74 armat, każdy z tych maytków kanonierem być powinien, fregaty zaś i korwety będą osadzone ludem wziętym z konskrypcyi morskiej; potrzebie batalionow 10 na osadę flottylli; każdy z batalionów okrętowych mieć powinien głów 491; każdy z batalionów flottylli głów 1254.

Napoleon dokonawszy dzieło w Bayonne ważne nie ma iechać do Hiszpanii, lecz uda się do południowych departamentów Francyi na Wschodzie, o czém już są przestrzeżeni mieszkańcy. X. Pokoju miał u niego audyencyi kilka; Infant Karol zupełnie ozdrowiał. Coraz większe jest podobieństwo, że los padnie na stronę Karola 4, o którego podróży z Araniuez do gór Pyreneyskich i przybyciu w granice Francuzkie odbieramy wiadomość następującą.

D. 27 kwietnia ten Monarcha z małżonką przyjechał do miasta Burgos, i został przyjęty ze wszel-

ką uczciwością; Marszałek Bessieres niedawno z Bayonne tam przysłany prezentował im Officerów korpusu swego. To samo nazajutrz uczynił G. Verdier w Vittoria; tu 100 gwardyaków Hiszpańskich, którzy X. Asturyi z Madritu przeprowadzali do Francyi, dawnym zwyczajem straż pałacową przyieli; których postrzegłszy Karol 4, chcieycie rzekł, ustąpić z mieszkania mego; zdradziliście mnie w Araniuez, usługi waszey nie chcę i nie potrzebuję. Zawstydzeni żołnierze oddalić się musieli; w żadnym zdarzeniu Monarcha tak poruszony i zagniewany nie pokazał się nigdy Hiszpanom, iak mówiąc do tey gwardyi; samprosił później G. Verdier o straż Francuzką; przeciwnie zaś był nieskończenie łaskawym dla regimentu karabinierów, który iego przeprowadził od stolicy do Burgos; ten lud piękny i waleczny podczas rewolucyi postępował, iak na prawych rycerzów przystało, i przykładem powszechnego prawie ziomków buntu nie zgorszony, stateczną wierność Karolowi 4 dochował.

D. 29 był Monarcha w mieście Tolosa, gdzie G. Lasalle prezentował Officerów Francuzkich. Na każdym miejscu lud Hiszpański Króla swojego witał i przyjmował z najwyższą radością; ci tylko w szczupłej liczbie byli zasmuceni, do których serca z Araniuez intryga trafiła. D. 30 Karol 4 w Yrun stanął, gdzie G. Lebrun Adiutant Napoleona przywitawszy imieniem Francuzkiego Monarchy oddał list iego. Wkrótce potem przyjmował na granicach Wice Connetable Berthier. Gdy do Bayonne wieźdzał Hiszpański Monarcha, woyska Francuzkie paradę czyniły w kilka rzędów uszykowane, cywilni urzędnicy przed bramą spotykali, artyllerya z cyfadelli, wałów i okrętów stojących w porcie grała nieustannie; słowem nic nie zapomniano żeby wiażd był okazałym. Skoro Karol 4 stanął w pałacu rządowym, W. Marszałek Duroc prezentował ludzi ze dworu Francuzkiego wybranych, którzy przy Królu i Królowey służbę czynić mieli; w pół godziny Napoleon oddał wizytę pierwszą, która kilka godzin trwała.

Gdy artyllerya z wałów ogłosiła zbliżenie się do murów Hiszpańskiego Monarchy, X. Asturyi z bratem Infantem Karolem ruszyli na spotkanie rodziców swoich. Wszyscy Hiszpani Monarchów witali obyczajem narodowym i przyklękając rękę całowali. Cudzoziemiec który niedawno czytał opisanie przypadków zdarzonych w Araniuez i protestacyą Królewską przeciw abdykacyi wymuszoney, który widział Hiszpańskiego Monarchę do obcych krain wstępującego bez dworu, straży własney, okazałości; nie mógł bez zastanowienia się i podziwienia poglądać teraz na Hiszpanów czesć winną oddających Karolowi 4, tych mianowicie który do spisku w Araniuez wpływali; to pewna że z twarzy Króla i Królowey łatwo było nieukontentowanie wyczytać; do nikogo słowa nie rzekli, wyiowszy samego tylko Graffa Fuentes, który przypadkowie do Bayonne przybył. Utrudzeni podróżą i audyencyi tey daniem Monarchowie oddalają się do wewnętrznych pokoiów, chcąc iść za rodzicami X. Asturyi. Synu, rzekł z po-

ruszeniem zatrzymując go Karol 4, czyliż jeszcze nie dosyć zhańbiłeś włosy siwe oycy twoiego? Te słowa głośno i silnie językiem narodowym powiedziane, sprawiły na umyśle młodzieńca skutek do piorunowego razu podobny, wstydem okryły przytomnych Hiszpanów; oddalili się wnet wszyscy z pokoiów.

Tymczasem gotował się Karol 4 z małżonką do przyjęcia Imperatora Francuzkiego; przybył Napoleon o godzinie 5, bawił długo; oboje Hiszpańscy Monarchowie w naczulszych wyrazach malowali przed nim wszelkie obelgi, iakimi ich własne poddaństwo nakarmiło przez kilka tygodni; opisywali niebezpieczeństwa niezliczone, straszne, i blizkie, na które od początku rewolucyi ciągle wystawionemi byli. Nie mogli zaś bez największego smutku i goryczy mówić o niewdzięczności tak wielu dostojnych osob łaskami Monarszemi hojnie obdarzonych, iakoteż o wzgardzie którą czuli w sercu swoim dla korpusu gwardyi Hiszpańskiej, co ich tak podle zdradziła. Powieść swoją król Katolicki częstokroć przerywał temi słowy do Napoleona. Nie wiesz, mówił W. J. Młosc, iak wielkie jest nieszczęście dla rodziców mieć syna niewdzięcznego; to nieszczęście iedno bez porównania jest większe i dotkliwsze, nad wszystkie inne razem zebrane. Po zabawie kilkagodzinney Imperator odiechał do swego mieszkania. Król Hiszpański podróżą znudzony, od podagry dręczony, po tak straszliwych przypadkach zdaie się bardziey słaby, niż przystało wielkowi iego. W całej podróży miał z sobą koniuszego tylko, szambelana, i Półkownika karabinierów, męża cnotliwego i doświadczoney wierności, któremu X. Asturyi skoro Królem ogłoszony został, rangę w armii Hiszpańskiej odebrał; ten dziś przy dawnym panu pełni obowiązek gwardyi Kapitana. Napoleon do usług wyznaczył wielu dworzan Francuzkich. Król Hiszpański z Małżonką d. 1 Maia byli na obiedzie u Napoleona; d. 2 Francuzka Monarchini gościom wizytę oddała. Pisana nasze wspominając o X. Asturyi zawsze przydaje; ten pan, którzy przed kilku dniami brał tytuł Króla Hiszpańskiego. G. Dupont z korpusem swoim wkroczył do Toledo; Moncey, Bessieres, Duhesme z swoimi znajdują się w dawnych stanowiskach; niema pewności, czyli woyska Francuzkie w Cadix stanęły załogą.

D. 4 Maia G. Damas imieniem W. X. Murata przyiół dzierżawę prowincyi dawniey Prusko Westfalskich, Munster, Teklemburg, Lingen. Towarzystwo lekarskie tuteysze dając sprawę rządowi o postępie wakcynacyi, doniosło że w r. 1806 i 1807 w całej Francyi ospę krowią wszczepiono 600 t. osob rozmaitego wieku tak szczęśliwie, iż przypadek szkodliwy nie zdarzył się żaden. Korsarze Guadalupy od 1 lipca r. 1806 do 30 wiesznia 1807 poymali 72 okręta Angielskie, których ładunek przechodzi 8 mill. fr. Admirał Duckworth z 12 okrętami w odnodze Meksykańskiej czeka na przybycie eskadry Rochefortskiej, która jest w Toulonie. G. Marmont kommanderujący w Dalmacyi otrzymał tytuł X. Raguzy. Eskadra

na rzece Escout składa się z 8 okrętów liniowych, i korwety Francuzkiey, 2 fregat i 2 korwet Holenderskich. Umarł w podeszłym wieku GL. La-Grange, który był adiutantem u nieśmiertelney pamięci Maurycego de Saxe przed r. 1748.

Don Emmanuel Godoi miał tytuły. X. Pokoju, Alcudia, pana Faria, Rios, Sanitus, Zarsona, Albala etc Granda i klasy, rządcy S. Yago, kawalera złotego runa, orderu Karola 3, Kommandora Valencyi, Ventoso, Rovera, Acenibal, orderu S. Jakuba i Maltanskiego, stanu konsyliarza, sekretarza stanu i Krolowey, inspektora poczt, protektora wielu Akademii, gabinetów i Muzeów, Szambelana, General Kapitana, Inspektora gwardyi, Generalissimusa, i W. Admirata Castilii. Z tak wysokiego stopnia w przepaść ztrącony, widział zamordowanego brata, zkrywdzoną familią i przyiaciół, zrabowane pałace. W osobie iego świat uyrzał nie pierwszy przykład rzadkiego szczęścia i upadku, nawet w dzieiach Hiszpańskich. Jeżeli w rządzeniu Monarchią czasy błędziły, okoliczności tak trudne były, że w podobnych zostając zląkłby się nawet Olivarez. Dobra iego ziemskie znają krajowi; majątek ruchomy znalazł się mnieyszy nad mniemanie i nadzieię nieprzyiaciół, którzy dotąd żadney winy iemu nie dowiedli, prócz łaski Monarszey.

Zdaie się że ich tryumf był zawczesny; stanął w Bayonne X. Pokoju i bronić sam siebie jest mocen. Ze w życiu został, komu przypisać? ludzkości czyliteż przewidzeniu przeciwników? Lecz ważniejszy jest pytanie czyli Don Godoi, który niedawno od podnożka tronu trafił do okropnych tarasów, dziś od rusztowania śmiertelnego powróci do dawney władzy. Rozumieją niektórzy, że tego nie uczyni, gdyby nawet rzecz podobną była. Pospółstwo już widziało upokorzonego Ministra; gdyby rządził znowu, muięy będzie poważany. Jest człowiekiem, pomsty szukać zechce, ztąd nieskończona nigdy boiaźń i trwoga w kraju, każdy lękałby się odpowiadać za samo pomyślenie. Przywiązany jest Karol 4 do X. Pokoju, oół tego dowod oświadczaiać iż Ministra nie przeżyje. Dziś czyliż tak bardzo rady iego potrzebuie? Zgadywać iednak przed czasem nie chcemy. Upadek niespodziany i straszliwy lekarstwem być może dla ambitnych; zastanawiaiać się nad niewdzięcznością, odstąpieniem przyiaciół, któż o znikomości rzeczy ludzkich nie pomyśli. Tego najbardziej Hiszpanom winszować trzeba, że unikneli gminney rewolucyi.

LONDYN d. 20 kwietnia. Po nieszczęśliwey wyprawie na Buenos Ayres Admirał Stirling udał się z eskadrą do Przygórka dobrej nadziei, zkąd nie poszedł do Indyi wschodniey, leez powrócił do Europy prowadząc 9 okrętów kompanii Azyatyckiey bogato ładownych; te doniosły że Admirał Pellew ieszcze w październiku r. 1807 z Madras pod żagle wyszedł na tajemną wyprawę z 4 okrętami liniowemi, do eskadry swojej przyłączywszy więcey statków kompanii i przewozowych, na które zabrał woysko lądowe, żywność, amunicyą; powszechny był domysł, że Anglię

idą podbijać wyspy Hiszpanów Filipińskie i stolice onych Manilla.

Admirał Strachan usłyszawszy przy wyspach Canaryjskich, że Lallemant eskadrę Rochefortską na morze śródziemne prowadzi, poszedł za nim, i przy Sycylijskich brzegach złączył się z Lordem Collingwood i Admirałem Thornborough; wszyscy razem liczyli 19 okrętów liniowych 6 fregat, które Sycylią od niazzdu zasłaniają; o eskadrach z Rochefort, Toulonu, Carthageny wysłanych nic nie wiedzieli Anglicy, temu dziwiąc się naybardziej, jakim sposobem Lallemant przeszedł nie postrzeżony od Admirałów Cotton i Purwis pod Lisboną i Cadix krążących. X. d' Orleans i brat jego Graf Beaujolais udali się niedawno do Malty, na flocie liczney którą Admiralicya do morza śródziemnego wysłała.

Okręta z Indyi wschodniej przybyłe doniosły, że Lord Minto General Gubernator osad naszych stanął w Calcutta; pierwszemu jego dziełem była wyprawa przeciw niejakiemu Dondeah, który bunt podniósłszy przeciw kompanii, zamek Comona opanował. Wysłany GM. Dickins dwakroć szturm do niego przypuścił, i zawsze z klęską został odparty. Ztraciliśmy 9 Officyerów, 97 żołnierzy zabitych, 18 Officyerów, 418 żołnierzy ranionych. Jednakże Dondeah lękając się rozprawy nowej zamek opuścił, i przeniósł się do mocniejszego w nocy d. 19 listopada; żołnierz Angielski za nim pośpieszył. Barlow zastępca zmarłego Lorda Cornwallis został Gubernatorem w Madras. Z synami Tippto Saiba tak postąpiono; jeden który się wplątał do spisku zkleionego w Vellore zamknięty; inni do Calcutta zaprowadzeni są wolnemi, będąc jednak pod okiem i dozorem Officyerów kompanii.

Papiery u nas 3 procentowe stoją dość wysoko, 66 od sta. Biega odgłos trwożliwy, że Ministrowie mają wkrótce przełożyć Parlamentowi potrzebę zaciągnięcia długiem 45 mill. Sterl. czego dotąd Brytania W. w żadnym przypadku nie uczyniła. Do eskadry w Sundzie stojącej wysłano jeszcze z Dunes okręta Audacious, Donnegal od 74 armat, Leyden od 64; do Gothemburga liczą flotę kupiecką. W Bristol nagle wezbrana rzeka wiele domów zalała, magazynów kupieckich zepsuła; przez znaczny czas komunikacyą w mieście utrzymywano za pomocą szalup, które obywatelom żywność roznosiły. Gdy siemie lniane po handlu przerwany z północą przyszło do ceny zbyt wysokiey, rząd zasiewającym len mianowicie w Irlandyi znaczną nadgodę przeznaczył. Minister Hawkesbury pisał do wszystkich Gubernatorów prowincyi, ażeby ochotników całego narodu ostrzegli o potrzebie zebrania się prędkiego na wojskowe ćwiczenia, które trwać mają d. 14. W Dublinie monument wspaniały Lordowi Nelson postawiono. Parlamentowe czynności nie są nam wiadome.

Panujący w Hayti G. Christophe chciał mieć potęgę morską; na ten koniec przyiósł do służby swojej Angielskiego Kapitana Goodall brata sławnej aktorki Londyńskiej; ten człowiek ma tytuł

Admirała, przyjaciel jego Cullogh Kontr Admirałem; okrętem ich Admiralskim jest własny statek korsarski, który u nich kupił Christophe, do tego przyłączono kilka mniejszych indziej nabytych; cała zaś flotta udała się do portów zajętych przez G. Pethion; stanowszy pod Nicolas, ujrzał Goodall 2 statki na kotwicach utwierdzone; przyszło do rozprawy, jeden z nich zatopiono, drugi miał być wziętym, gdy Kontr Admirał z batteryi nadbrzeżney kulą poległ; ciało jego w Cap Francois Christophe pogrzebł obrządkiem uroczystym.

COPPENHAGA d. 8 Maia. Zawiedliśmy się ten raz jeszcze na flottach Angielskich; zamiast przewozowej która z wojskiem przybyć miała, Sund przechodziła tylko kupiecka z morza północnego na Bałtyckie do portów Szwedzkich. Wojsko Gustawa Adolfa w 5 miejscach przeszło granice Norwegii, niewiadoma onego poległa, i 4 kolumn powodzenie; piąta przez G. Sondenfield, potkana blisko Blakier odpartą została; stracił nieprzyjaciel 2 Officyerów, 42 żołnierzy zabitych, poymano 6 Officyerów, 107 żołnierzy, 7 wozów bagażowych zdobyto. Dziś głoszą że na innem miejscu druga Szwedów kolumna większą klęskę poniosła, tracąc 2 t. zabitych; o tej rozprawie czekamy urzędowego doniesienia; rzecz stać się miała d. 25 kwietnia; opisaną zaś utarczkę stoczono d. 19. Jeszcze Angielskie i Szwedzkie floty nic nie przedsięwzięły ważnego; szturmując niektóre z wysp naymniejszych Selandyą opasujących dokazały, że mieszkańcy do większych z całym dobytkiem uciekać musieli.

Król Fryderyk 6 nowym sposobem państwo Dnińskie podzielić postanowił, część onego pierwsza nazywać się ma Danią wschodnią złożoną z Selandyi i wysp kilku mniejszych; część druga zachodnią z Fionii, Jutlandyi, i Sleswicu, część trzecia Danią południową z Holsztyńskiego Xięstwa; część czwarta północną z całej Norwegii złożoną. Na przypadek wszelki gotujemy się do obrony; nieprzyjaciel gdyby nie tak łatwo przystąpił do murów jak w roku przeszłym, kazano wiele domów przed bramami i wewnątrz Coppenhagi leżących, które są bliższe fortyfikacyi zniszczyć.

WILNO d. 14 Maia 1808 roku. Towarzystwo dobroczynności ustanowione w mieście Gubernskiem Wilnie zdawało publiczną sprawę, z dochodów, wydatków i rocznych swoich czynności. Po zebraniu się do wielkiej sali Ratuszowej licznego, wszelkiego stanu i płci, Obywatelstwa; czytany był Reskrypt Najjaśniejszego Monarchy ALEXANDRA I. którym Towarzystwo to nayłaskawiej potwierdza i fundusz jego kapitałem 10 t. Rubli powiększa. Miane potem były stosowne do okoliczności mowy JW. Wileńskiego Biskupa Kosakowskiego jako Prezesa Towarzystwa i Franka Professora Kliniki Prezesa wydziału III, toż rozdawane w druku Reskrypt Monarszy, ustawy Towarzystwa i Tabella dochodu i rozchodu tak dwóch pierwszych jakoteż i trzeciego wydziału. Mowy te obydwie są pod prassą i niezadługo Publiczności udzielone zostaną.